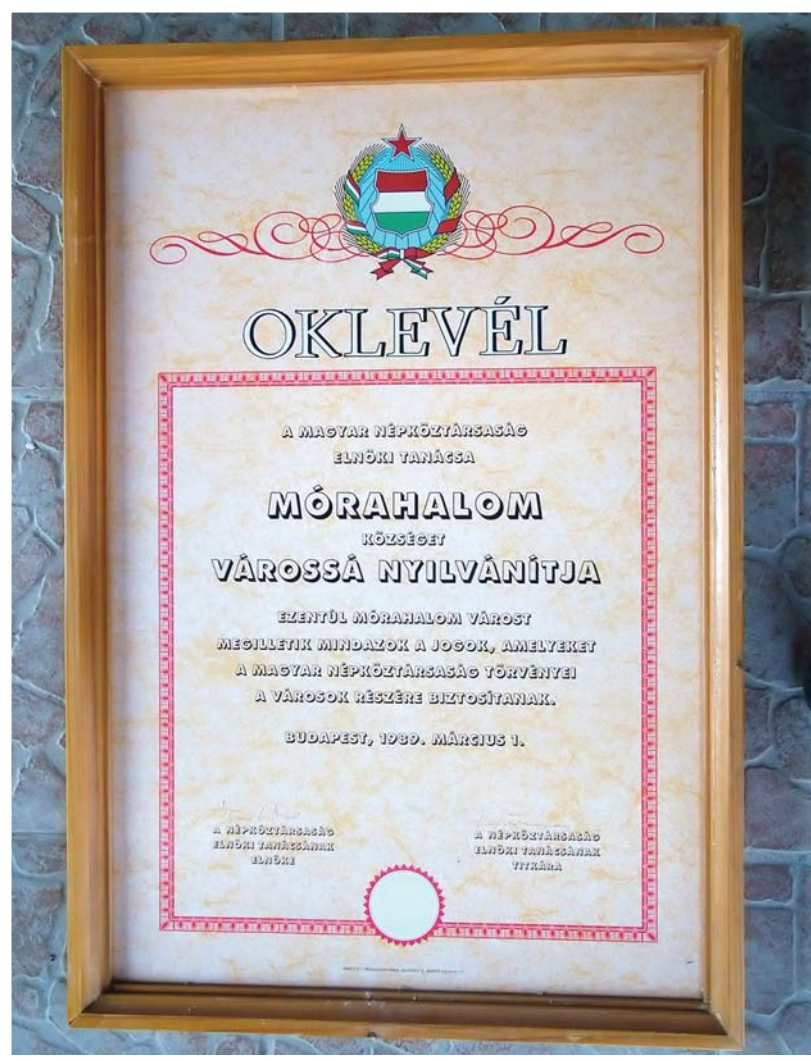


Mórahalmi



KÖRKÉP

2009. ÉVI ÜNNEPI KÜLÖNSZÁMA MÓRAHALOM VÁROSSÁ AVATÁSÁNAK 20. ÉVFORDULÓJÁRA



A béke és nyugalom városa

Pilinszky János

Intelem

Ne a lélegzetvételt. A zihálást.
Ne a nászasztalt. A lehulló
maradékot, hideget, árnyakat.
Ne a mozdulatot. A kapkodást.
A kámpó csöndjét, azt jegyezd.

Arra figyelj, amire városod,
az örök város máig is figyel:
tornyaival, tetőivel,
élő és halott polgáraival.

Akkor talán még napjaidban
hírül adhatod azt, miről
hírt adnod itt egyedül érdemes.

Írnok,
akkor talán nem jártál itt hiába.

Emléktábla

Álljon itt azoknak a városvezetőknek a névsora, akik részt vettek Mórahalom várossá fejlesztésében, és első 20 évének alakításában:

Murányi György tanácselnök, a Végrehajtó Bizottság elnöke 1989-évben

Dr. Bobvos Pálné VB. titkár
Börcsök József VB. †
Kismarczi József
Dr. Masa József
Muskó Jenő VB †
Szűcs Imre †
Szűcs Istvánné
Dr. Vida Endre †

A rendszerváltás utáni első önkormányzat: 1990–1994

Katona László polgármester

Árva Béla
Babarczi János
Balog László
Börcsök József †
Dr. Dézsi Csaba †
Dohány László
Kiri Aladár
Kiri Lajos
Malmosné Borsi Edit
Németh László
Nógrádi Ferenc
Ónozó István
Tanács István
Dr. Vida Endre †

1994–1998

Nógrádi Zoltán polgármester

Babarczi János
Bubori Károly
Csala Károlyné
Dr. Dézsi Csaba †
Hargitai Imre
Katona László
Murányi György
Oltványi Gyula
Szűcsné Dr. Fehér Éva
Tanács István
Varga Ferenc
Vass Antal
Volford Imre

1998–2002

Nógrádi Zoltán polgármester

Babarczi János
Balogh Lajos †
Bubori Károly
Csányi László
Csizsár István
Fazekas K. Imre
Heller-Szabó Tibor
Némethné Dr. Engi Etelka
Oltványi Gyula
Szűcsné Dr. Fehér Éva
Varga Ferenc
Vass Antal
Volford Imre

2002–2006

Nógrádi Zoltán polgármester

Babarczi János
Balogh Miklós
Csányi László
Csizsár István
Heller-Szabó Tibor
Masa Róbert
Oltványi Gyula
Ördögné Gárgyán Mária
Papdi Istvánné
Varga Ferenc
Vass Antal
Vass Józsefné
Volford Imre

2006–2010

Nógrádi Zoltán polgármester

Babarczi János
Balogh Miklós
Csányi László
Csizsár István
Heller Szabó Tibor
Katona János László
Masa Róbert Gábor
Mucsi György Imre
Oltványi Gyula László
Szűcsné Dr. Fehér Éva
Tanács József
Vass Antal László
Volford Imre

A 20 éves Mórahalom ünnepi programtervezete:

2009. TAVASZ:

- „Az én városom” rajz, próza és verspályázat
- Amatőr fotó és film pályázat és kiállítás
- Újszülöttek fájának ültetése, civil szervezetek fájának ültetése
- Helytörténeti ház megnyitása
- Ünnepi, születésnap körkép megjelentetése

2009. NYÁR:

- Kiállítások, kiadványok a 20 éves Mórahalomról
- 20 évesek fogadása
- Megemlékezés Tóth Menyhértől
- A lengyel év eseményei
- Kéthónapos fesztiválprogramok
- 20 éves foci Mórahalmon
- Tanyagondnokok találkozója
- 20 éves a Gondozási Központunk
- Mi történt az elmúlt 20 évben az egészségügyben
- Köztisztviselői találkozó

2009. ŐSZ:

- Kalendárium megjelentetése
- Emlékérmek és kitüntetések átadása
- Az elmúlt 20 év városi vezetőinek találkozója
- Iskolatörténeti programok, tanítók fájának avatása
- Kerékpárút átadás /Domaszékkel és Ásotthalommal/
- Ki tud többet Mórahalomról családi vetélkedő
- Óvd a Várost iskolai program
- 20 éve végzett diákok találkozója
- 70 éves az óvoda

Köszöntelek Mórahalom!

A városkapuban kemény faoszlopon áll Mórahalom idegent, jó ismerőst egyaránt megszólító mondata.

„Üdvözl
Mórahalom”

Tegezzük az ideérkezőt épp úgy, mint a hazakerkezőt. Nem udvariatlanságból, de szándékosan. Tudatosan azt üzenjük a település határára lépőknek, hogy nyitott szívvel fogadjuk, s bár gondjaink nekünk is vannak, s a munkánk kemény, mégis igyekszünk barátsággal egy

kicsit ünnepet varázsolni a sivár hétköznapokba is. Mi Mórahalmiak hasonló problémákkal foglalkozunk, és hasonló álmokat szövünk, mint a többi magyar. Elszántan éljük meg mindennapjainkat, és elszántan óvjuk létrehozott értékeinket. Ezek között az értékek között nálunk a közösség léte és ereje fontos szerepet tölt be. Családban, közösségben megélni a mindennapokat, ez adja meg a lehetőséget, hogy mindig legyen egy kicsi ünnepünk. Hiszen aki másokhoz fordul, annak van lehetősége a jóindulatú szóra, a méltányos cselekedetre, az udvarias mozdulatra, a mások vigasztalására, vagy jókedvre derítésére. Ez a mi gazdagságunk titka, s ez az, amelyet az ide érkezők ugyan nem láthatnak, de éreznek.

Ebben az évben közösen ünnepeink. 20 éve vagyunk város.

Kedves
Mórahalmiak!

Sok mindent átélünk az elmúlt 20 év alatt együtt, de a felhalmozott javainkon túl mutat az, ha a Mórahalmiak lokálpatriotizmusa és a közösség jó érzése és alkotó ereje megmarad, és segít minket az elkövetkezendő időben.

Nagy feladatok állnak még előttünk. A 20 éves ünnepünket keretbe foglalja hazánk nehéz sorsa. Mindennapjainkba beköltözött az aggodás a család

egyben-tartásáért. Egyre feltűnőbb szembeesik bennünket az élet azzal, hogy vannak olyanok, akiken segítenünk kell, mert már erejük nem elegendő napi problémáik megoldásához. A városba ide költöző, nálunk otthont teremtő családok érdeklődve figyelik a törzsgyökeres Mórahalmiak mindennapjait, hiszen otthonunk ez a táj már közös. Mindezek mellett csak akkor lehetünk a következő 20 esztendőben hasonlóan eredményesek, mint az elmúlt időkben, ha tudomásul vesszük a változó világban egy valami örök, a közösség, az egymás iránti felelősség.

NÓGRÁDI ZOLTÁN
polgármester
országgyűlési képviselő

DICSÉRTESSEK A JÉZUS KRISZTUS!

Rudnyánszky Gyula: *Isten áldása*

Bármit cselekszünk, hasztalan, –
Csak múló percnek épül;
És eltűnik majd nyomtalan
Isten áldása nélkül!

Ki jóra ösztönöz, segít,
Ki mindnyájunknak atyja,
Munkáink apró köveit
Szilárdan összetartja.

A jó Isten megszenteli
A kezdetet s a véget;
Szívünk virággal lesz teli,
Ha az ő napja éltet.

De bármi épül, hasztalan,
Csak múló percnek épül;
És el fog tűnni nyomtalan
Isten áldása nélkül.



verssel kérem Isten áldását a 20 éve városi rangra emelt Mórahalomra. Isten segítségével tud ilyen szépen fejlődni a település. Nagy öröm számomra is, hogy minden újonnan átadott intézményt megszentelhetek, kifejezve ezzel azt hogy mindent Isten oltalmába helyezünk.

A mórahalmi emberek szerencsére vallásosak, istenhívők. Ez az összetartozás érezhető a városban lépten-nyomon. Munkánk építőköveit Isten tartja össze, aki mindnyájunk Atyja is egyben.

Szívünk virággal, örömmel és boldogsággal lesz teli, ha

rábizzuk magunkat is a Teremtőre.

A város vezetőire külön kérem az áldást, hiszen nagyon sokat dolgoznak azért, hogy rend legyen, tisztaság legyen, és épüljön, szépüljön Mórahalom.

Áldjon meg az Úr mindannyiunkat, akik Mórahalmon élünk, vagy a városért dolgozunk. A 20 éves évfordulón a Teremtő és Szerető Isten áldása szálljon mireánk. Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Ámen.

JOO BALÁZS
plébános

Mától város Mórahalom és Kistelek



Czipper Gyula ipari miniszterhelyettes Mórahalmon átadja a várossá nyilvánítás okmányát Murányi György tanácselnöknek

Jeles napot köszöntöttek Mórahalmon, a Himnusz hangja után Murányi György tanácselnök nyitotta meg az ülést és mondott beszédet, rövid áttekintést adva a település történetéről, fejlődéséről, a lakosság

összefogó munkájáról. Miután György tanácselnök felolvasta az Elnöki Tanács Szechenyi-idejében írt felirat is hirdette, hogy az ülést követően a városi tanácsülésen meg fogja tárgyalni a várossá nyilvánításról. (Folytatás a 2. oldalon.)

Kistelek és Mórahalom város lett

Múltba néző

„Kistelek. Hosszú időn át pusztá volt. Urbéres községként a Buda–Szeged közötti postaút egyik állomásának védelmére telepítette a Város, 1776-ban. Népe az ország különböző vidékeiről verődött össze. Zömében mégis idvándorolt szegedi családokkal, pásztorokkal és felvidéki tótokkal népesült be. Azonban hamarosan a szegedi népéléthez, tájszóláshoz asszimilálódott az egész falu. A Város urbéri joghatósága 1848-ban megszűnt ugyan, kegyurasága azonban 1943-ig megmaradt. Templomának homlokzatán máig napig ott van Szeged címere, immár mint történelmi emlék.”

„Mórahalom, röviden, beszéd közben Móra, a régi szegedi határnak talán legvirágzóbb, leginkább népesedő, új községe, amely Alsóközpart helyén, a régi Mórahalom, Királyhalom, Nagyszélsős kapitányságok határos részeinek egyesítéséből 1950-ben keletkezett... 1854-ben a Város, részben a folyton növekvő mezőgazdasági konjunktúrának engedve, részben pedig a túlnépesedés szociális problémáinak leküzdésére, 12 ezer hold járásföldet, legelőt, kiskerteket formájában felparcelláz. Ide tartozott a mai Mórahalom és környéke is... A nép teljes egészében alsóvárosi sarjadék.”

E részletek — Bálint Sándor A szegedi nemzet című monográfiájából — máig voltak érvényesek. Az Elnöki Tanács döntése értelmében Kistelek és Mórahalom 1989. március elsejétől Csongrád megye hatodik és hetedik városa. A tegnapi ünnepi tanácsülésekről lapunk 3. oldalán tudósítunk.

1989. március 1.



Az a jeles nap, amely egy új fejezet kezdetét jelentette Mórahalom életében.

A Várossá avatásról a korabeli újságok részletesen beszámoltak.

Mórahalom város Önkormányzata ma is őrzi az oklevelet, amely a Minisztertanács határozata mellett az egyik legfontosabb dokumentuma a várossá nyilvánításnak.

Murányi György tanácselnök életének talán egyik legkiemelkedőbb eseménye volt, amikor átvehette a városi rangot jelentő oklevelet.

Méltán lehetett és lehet ma is büszke arra a teljesítményre, amit e mögött minőségi, rangbeli előrelépést jelentő cím mögött húzódott.

Ünnepi tanácsülések

Kistelek és Mórahalom város lett

A mezőgazdaság a meghatározó



Öt éve kapott magasabb rangot a községek közül Mórahalom: 1984. január 1-jétől városi jogú nagyközséggé jelölte ki az Elnöki Tanács. Eltelt tehát fél évtized, sok gonddal, sok-sok jobbító és fejlesztő szándékkal, amíg tegnap megtarthatta „községbúcsúztató” tanácsulását a vezetőség a művelődési házban, amely összejövetel egyben továbblépést, „újrászületést” jelentett Mórahalom városban. Ezt a települést Szeged városa 1883-ban jelölte ki a sűrűn lakott tanyavilág központjának, majd 1892-ben Szeged Alsóközpart névvel ruházta fel. A közigazgatási kirendeltség 1895-től működött. Oda tartozott akkor Ásotthalom, Ruzsa, Zákányszék, Domaszék és Öttömös. Fejlődését sokáig

gátolta a jugoszláv határ közelsége. Javulást 1960-tól jelezhettek föl. Ez a dátum az intenzív fejlődés kezdete.

A település (természetesen ma már város) életében még ma is a mezőgazdaság a meghatározó. A növény-, szőlő- és gyümölcstermesztés, valamint az állattenyésztés a kiemelkedő. A község ipara soha nem volt jelentős. Zömében a gépalomlás, a vegyipari szövetkezet, a paprikafeldolgozó üzem és a pincégazdaság felvásárlótelepe jelenti az ipart, de 1970-től ide számítható a konzervtelep, az eszet- és seprűüzem, a lakatosipari és gépkocsilavító részleg is. Létrehozták tizenkét évvel ezelőtt a költségvetési üzemet, két évvel később pedig a Szinkron

Vegyipari és Ruházati Szövetkezet cipőfelsőrész-készítő, illetve bőrkikészítő műhelyt nyitott. Jó a híre a mórahalmi sütőiparnak.

Az új városban már néhány éve nem gond a telefon, a gázszolgáltatás, az ivóvízellátás, és lassan nem lesz az a szennyvízelvezetés sem. Nem panaszkodnak a közlekedésről. Átlagosnak tűnik, olyan, mint bárhol másutt. Mórahalom városról még annyit: a bölesódeli, óvodai és az iskolai lehetőségek megfelelők. A lakosságot két körzeti orvos, egy gyermekgyógyász és két fogorvos látja el. Nem hallatszik panasz az új városban a gyógyszerellátásról sem.

A tegnapi ünnepi tanácsülésen előbb Murányi György elnök mondott be-

Mórahalom



Lakója: 5774 (60 százaléka belterületi, 40 százaléka külterületi lakos).

Lakások száma: 2322. Területe: 83 négyzetkilométer.

Vonzáskörzetében (Ásotthalom, Zákányszék, Ruzsa, Pusztamérgesen, Öttömösön) 13 ezren élnek.

Úthálózata: 29 kilométer (9 kilométer szilárd burkolatú).

Gázhálózat: 38 kilométer (100 százalékos).

Szennyvízrendszer: 31 kilométer és 500 köbméteres tisztítótelep.

Iskolai oktatás: 615 tanuló, 44 pedagógus, 10 napközi csoport, 21 tanterem, 30 személyes diákotthon.

szédet, ezután Czipper Gyula ipari miniszterhelyettes átadta a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa nevében a várossá nyilvánítás oklevelet. Az eseményen részt vett Vastagh Pál, megyei pártbizottság első titkára is.

Ahogyan a város születik



–A születést mindig titkok övezték. Mórahalom városává válásának háttérében milyen folyamatok zajlottak?

Mórahalmon elindult egy folyamat a településszerkezet átalakítása során, amelynek eredménye, hogy **1970. január 1-től nagyközség lett**. Én ebben az időben kerültem ide, kapcsolódtam be a település munkájába, ami egyet jelentett azzal, hogy a jövő feladatainak irányát megfogalmazzuk. Már ekkor a város feltételeinek kialakítása került előtérbe, és vált hosszú távú feladatunkká.

A nagyközséggé válás már azt jelentette, hogy új szerkezeti feltételekkel kellett a munkánkat végezni. A Tanács törvény megszületésével körvonalazódtak azok a törekvések, amelyek egyes települési kategóriákból adódtak. A feltételek adottak voltak, a nagyközségi rangnak megfelelő munkát végeztük már hajdan, amikor még Alsóközponthoz tartoztak bizonyos települési egységek. Akkor még nem Tanácsként, hanem közigazgatási központként funkcionált a tanyaközpont, ebből adódóan voltak regionális feladatai. De ez még a községgé válás előtti időszak volt.

Nekünk elsőként a település szerkezetátalakítására kellett

Murányi György 1970-től 1990-ig Mórahalom város tanácselnöke, a város megbecsült díszpolgára mesél lapunknak arról, hogyan születik egy város.

gondolnunk, hogy a város-sá fejlődés elindulhasson. **Mórahalom elmaradt, hátrányos helyzetű település volt**, részben a nagy tanyaterület miatt, részben a határmentiségéből adódóan. A nagyközséggé válással indult el a belterület gyorsabb fejlődése. A városi élet megteremtéséhez először a feltételeket kellett megteremtünk.

Ennek egyik legelső állomása a **vezeték ivóvízhálózat** kiépítése volt, amelyet először 3 lépcsőben szeretünk volna megvalósítani, de végül is miután megalakult a Vízműtársulat 1969 decemberében, úgy döntöttünk, hogy ezt ha kell akár hitellel is, de egyszerre kell megvalósítanunk. A kútfúrás **1970. év elején** elindult, és **'72 áprilisában** már átadtuk az egész településre kiterjedő vízhálózatot a piactéren lévő 150 köbméteres víztározóval, ami még ma is ellátja a várost jó minőségű ivóvízzel. Azóta fúrtunk már két kutat, amely a lakosság rendelkezésére áll. Az ásott kutakból nyerhető rossz minőségű ivóvíz helyett nem csak jó minőségű ivóvíz nyertünk, de már el lehetett kezdeni a családi házak komfortosítását is. Fürdőszobát lehetett kialakítani, amihez ugyan még csak a vezetékes víz volt meg, a szennyvízhálózat később épült.

A második nagyon komoly feltétele a fejlődésnek **az oktatás, és az egészségügy** helyzetének rendezése volt. Szamba vettük helyzetünket, és a városiassá válás feltételeit. A két elég siralmas volt. Volt két orvosi és egy gyermekorvosi körzetünk, és működött 1 fogorvosi körzet

is, de ezek lakásokból kialakított helyiségekben, azok előtereiben, méltatlan körülmények mellett működtek, és a településen szanaszét.

Ezért **1972-ben** megtervezettük az egészségügyi Kombinátot amely az Szent Margit Egészségház megépítéséig kiszolgálta a lakosságot nagyon kulturált módon. Abban volt 3 rendelő, két körzeti orvosi, és egy fogorvosi, itt helyeztük el a gyógyszerterület, és az emeleten 4 lakás volt, amelyben az orvosok laktak. Ezzel a szép és komoly beruházással az egészségügy helyzetét is megnyugtatóan megoldottuk.

Ezután következett az oktatásügy helyzetének rendezése. Ott is voltak komoly gondjaink. A tanulócsoporthoz két felé voltak osztva. A tornaterem műszakilag nem megfelelő módon épült meg, ezért életveszélyessé nyilvánították. Amikor **1970-ben** idejöttem, már nem is üzemelt.

Műszaki vizsgálatot kellett döntenünk, hogy biztonságossá tehető-e felújítással, vagy újat kell építeni. Miután felújítással, átalakítással nem lehetett biztonságosan újjáépíteni, így új építése mellett döntöttünk, de nem a régi helyén, hanem ahol most áll, és Tornacsarnokként ma is működik, az általános iskola mellett.

Ebben az időben újjáépítettük az ebédlőt, a volt Dosztig iskolából kialakítva úgy, hogy a konyha, az ebédlő mellett fogadóhelyiség is legyen, ahol a gyerekek a kabátjukat, táskájukat le tudták tenni, és ekkor épült a technika szaktanterem

is ennek az épületnek a bővítéséért.

A **'60-as évektől** Működött Mórahalmon középiskola, a volt gimnáziumi épülettel indult el, ami ma az általános iskolai oktatást szolgálja. Egy ideig jól működött, de mivel 3 megyéből történt a beiskolázás, megfelelő utánpótlás hiányában nem volt megfelelő tanuló létszám, ezért átalakítottuk postaforgalmi szakközépiskolává. Mivel a kollégiumi feltételek nem voltak adottak így sem, megfelelő kollégiumi férőhely kialakítására nem kaptunk támogatást a megyétől, ezért hosszas megbeszélés után megszületett a döntés, áttelepítjük a szakiskolát Kistelekre, ahol 150 férőhelyes kollégium állt rendelkezésre kihasználatlanul. A középiskolák akkor megyei fenntartású intézmények voltak.

Egy kicsit fáj a szívünk, hogy a középiskola megszűnt, annak viszont örültünk, hogy az általános iskolai tanulók olyan körülmények közé kerültek, amely a magas színvonalú oktatás feltételeit biztosította szaktantermekben a nyolcvanas évek végéig.

– Mik voltak azok a mozgatórugók, amelyek a fejlesztéseket abba az irányba mozdították, hogy Mórahalmot városává nyilvánítsák?

Más feltételek mellett megy az élet a városban. Több a fejlesztési lehetőség, másként tekintenek a felettes szervek egy kisvárosra, a támogatás mértéke is másként alakul, mint egy községben. Elindulhat egy olyan fejlesztési folyamat a városiasodás jegyében, ahol ezeket a beruházásokat egészen más feltételekkel lehet indítani, és befejezni.

Nálunk ez a folyamat a 30 db. OTP lakás és a 32 db. célcsoportos lakás építése volt.

Folytatás a 6. oldalon

Folytatás az 5. oldalról

Ezek lehetőséget adtak arra, hogy a lakásigényeket kielégítsük, felkészült szakembereket telepítsünk le. Mindenkinek lakást tudtunk biztosítani.

– Biztosan nagyszerű érzés volt megtudni, hogy Mórahalmot várossá nyilvánítják. Hogyan élte ezt meg?

Nagyjából tudtuk, hogy mi lesz a döntés, hiszen ennek előzményei voltak. A közigazgatás átszervezés **1983–84-ben** megtörtént, a járás megszűnésével Mórahalom városi jogú nagyközségi rangot kapott. 5 település tartozott hozzánk. Ezt követte az apparátus átszervezése, osztályokat hoztunk létre, pl. igazgatási, pénzügyi, művelődési, stb. Minden szakmában osztályok alakultak ki, a szakigazgatási szervnek megvoltak a speciális feladatai. A települések ügyes-bajos dolgaikkal nem a járáshoz és nem a megyéhez mentek, hanem hozzánk jöttek. Itt megtalálták minden osztálynál azokat az embereket, akik segítséget tudtak nekik nyújtani. Nagyon jó kapcsolat épült ki a településekkel.

Ez a rendszer elődje volt a mai kistérségi területi irányításnak. Most még több feladat került a városokhoz, a megye más feltételek között irányít. Ma a Közigazgatási Hivatal az, amelyik többirányú munkát végez a települések irányításában.

– Hogyan zajlott le a várossá nyilvánítás ünnepe, hogyan készültek erre az eseményre.

Amikor megtudtuk, hogy az Elnöki Tanács elfogadta a várossá nyilvánításra készült előterjesztést, elkezdtük azokat a konkrét feladatokat, amelyek szükségesek egy városi létformához. Megtervezettük és elkészítettük Mórahalom város címerét, a város zászlaját. Jöttek a különböző vizsgálatok, mert a várossá válásnak megvoltak a szükséges feltételei.

A feltételek között szerepelt a megfelelő infrastruktúra

megléte, az apparátus szakmai felkészültsége. A vizsgálatokat először beszélgetések előzték meg, majd a helyszínen tüzetesen megvizsgálták mindent. Egy ilyen vizsgálat után leültünk beszélgetni az esélyeinkről, ahol elmondták, hogy ilyen fejlett közmű ellátottsággal még sok esetben nagyvárosok sem rendelkeznek. Készen volt a szennyvíztisztító telep, a szennyvízhálózat, a lakossági bekötések is megkezdődtek. **1986. december 18-án** gyűlt fel először a gazláng a Tanácsháza előtt.

Minden közművel rendelkezünk. **1976-ban** a Crossbar telefonközpont megépítésével bekapcsolódhattunk a nemzetközi telefonhálózatba.

Megépült az új postaépület, ami jelenleg is működik. Korábban egy családi ház előterében működött a postahivatal. Nagyvárosok is irigykedve nézték a mi szép kétszintes postaépületünket. 1987-ben elkészült a feszített víztükrű új úszómedence, amely már lehetőséget biztosított úszásktatásra nem csak a helybélieknek, de a környező települések gyermekeinek is. Elindult az utak korszerűsítése, megépült az átkelési szakasz, ami korszerű csapadékvíz elvezetéssel, kiemelt szegéllyel

azóta is jól szolgálja a városi közlekedést.

– A várossá nyilvánítási ünnepeire hogyan készültek, milyen volt az ünnepség, hogyan emlékszik vissza erre a napra?

Nem lehetett nagy bulit csinálni. Nagyon takarékosan gazdálkodtunk és éltünk akkor. Amikor az ünnepségnek vége volt, vacsorával köszöntük meg mindazoknak, akik részesei voltak ennek a munkának. Az ünnepségen a határország fúvószenekara szerepelt, a fellépő művészeket is a határország adta ingyen. Ez köszönhető volt a velük való jó kapcsolatnak, amelyet a Határörsközség, Kiváló Határör Község cím is igazolt.

– A mai Mórahalomról milyenek a benyomásai?

Az a településfejlesztés, ami akkor elindult, nagyon szépen folytatódott utána. Az OTP lakások, a célcsoportos lakások mellett megépültek azok a kétszintes lakótelepi lakások, úgynevezett „korszerű csoportos családi házak”, amelyekből 4 lakást kellett összekapcsolni garázzsal vagy más épületrésszel ahhoz, hogy ezek közös lakásoknak minősüljenek. Az István király úton van ezekből 2 négy lakásos, és egy négylakásos az

Alkotmány utcában. Ezekkel a lakásokkal az volt a cél, hogy a helyiek ugyanolyan feltételekkel kapják meg a szociálpolitikai támogatást, mint pl. akik Szegeden építenek, vagy vásárolnak lakást.

– Személyesen mit jelent Önnek ez a város?

1954-ben kerültem Mórahalomra határörként. Már ekkor kialakult a kapcsolat a településsel.

Azután Szegeden dolgoztam. Amikor **1970-ben** ide jöttem, nem nagyon kellett ismerkednem, nagyon sok jó ismerősöm volt, köztük jó barátok is, akik hosszú ideje itt éltek Mórahalmon. **1970-től 20 évig** voltam tanácselnöki munkakörben, és már azóta is eltelt 20 év. Nagy érdeklődéssel figyelem a város fejlődését, az eseményeket. Tagja vagyok a Településfejlesztési Bizottságnak, ahol még számítanak tapasztalataimra, véleményemre.

Nagyon érdekel a település sorsa, és örülök, hogy részese lehettem ennek a közös sorsnak.

– Köszönöm a beszélgetést, és jó egészséget kívánok!

SZÜCS JULIANNA



Összehasonlításként két térkép, az egyik a város belterületének nagyságát ábrázolja 1989-ből, a másik napjainkból.

A demokratikus intézményrendszer kialakulása

– Egy fiatal kisváros életében mit jelentett ez a változás, a rendszerváltás első intézkedései mik voltak?

Fontosnak tartottuk a közösségi élet erősítését. Ennek elősegítésére civil szervezetek alakultak. Már a választások előtt magalakult a Pátria Kör, amely kulturális szerepet is vállalt a város életében. Régi hagyományok felelevenítésével megrendeztük az első városkarácsonyt, szüreti mulatságot, amelyek akkor nagyon sikeresek voltak és nagy számú közönséget vonzottak, majd az Aratóünnepség hagyományait élesztettük újjá.

Legnagyobb, és legmesszebbre tekintő eseménysorozatunk a centenáriumi ünnepségsorozat volt, amelyet Mórahalom település kialakulásának 100. évfordulója alkalmából szerveztünk meg.

Az ünnepséget megtisztelte jelenlétével Göncz Árpád köztársasági elnök. Az Elnök Úrral és a város vezetőivel megtartott Fórumon a vidék fejlődésének lehetőségeit és fontosságát hangsúlyozva közösen próbáltuk megfogalmazni az előrelépés lehetőségeit. Göncz Árpád levélben köszönte meg Mórahalom város vezetőinek és lakóinak a közös ünneplés lehetőségét. Kiemelte köszönő szavaiban, hogy a város ünnepelte saját magát, és nem a közbizalmi méltóságnak szolt az ünneplés.

– A rendezvények mellett maradandó, kézzelfogható emléke volt-e ennek az eseménysorozatnak?

Erre az alkalomra készült el Mórahalom monográfiája, amelynek gondolatát még az előző városvezetés vetette fel, a gyűjtő, szerkesztő, előkészítő valamint a kiadói munka és a terjesztés már az új városvezetés nevéhez fűződik.

A civil szféra erősítését szolgálta a Gazdakör megalakulása, valamint az önkormányzat támogatásával a Mezőgazda-

1990. őszén választották **Katona Lászlót** Mórahalom város első polgármesterévé. Ezt megelőzően tanácsrendszer működött. A rendszerváltás utáni évekről beszélgetünk **Katona László** akkori polgármesterrel.

sági és Vállalkozói Egyesület megszervezése, amelynek a hivatali munkatársak közül került ki a vezetője.

– Az intézményhálózat fejlesztésében milyen előrelépések történtek?

A legfontosabbak között említeném az új óvoda építést, azt, hogy az óvoda megfelelő helyre költözött.

Beindult a 6 osztályos gimnázium, ami idővel elsorvadt. Ebbe a sorba tartozik a Művészeti Iskola alapítása, amelynek apropóját a fúvószenekar újjáélesztése adta. Ennek legfőbb harcosa, szószólója Balogh Lajos egykori fúvós zenekari tag volt.

Kialakítottuk 3. orvosi körzetet, és fejlesztettük a rendelő berendezését. Sor került a háziorvosi rendszer privatizációjára, és a gyermekorvosi rendszer stabilizációjára egy kiváló gyermekorvos Mórahalomra településével.

Folytattuk az előző vezetés által elindított kislabor beüzemelését a megkezdett irányok szerint.

A Rendőrőrs visszahelyezése a Belügyminisztérium segítségével történt meg.

Átvettük a fürdő üzemeltetését, és létrehoztuk a Térségi Vízműtársulatot a homokháti önkormányzatok összefogásával. Ez volt az első kistérségi összefogás eredményeként létrejött szolgáltató rendszer.

Önkormányzati forrásból létrehoztuk a Falugazdász há-

lózatot, kialakítottuk a hivatali számítógépes hálózatot, az orvosi rendelőket számítógéppel szereltük fel, és korszerűsítettük önkormányzati telefonközpontot.

– Gazdasági élet korszerűsítésére tett lépések közül tudna említeni?

Vállalkozásba adtuk a Művelődési Házat a Bounty Kft. részére, amely megteremtette a fiatalok számára a szórakozási lehetőséget helyben, s ahol nagysikerű diszkók zajlottak a közművelődési munka mellett. A diszkók bevételeivel az intézmény megteremtette a saját üzemeltetési, fenntartási költségeit, és a Kft felújította a házat.

– A lakossági szolgáltatásokat, milyen fejlesztésekkel segítették, ösztönözték?

A Ravatalozó építése az egyházzal közösen ebben az időszakban történt meg. Tervek már korábban is voltak, de a kivitelezés azoktól eltérően valósult meg. Ebben a beruházásban az önkormányzatnak volt több pénze.

A lakossági szennyvízhálózatot ebben a 4 évben fejlesztettük fel 90 %-osra. Az önkormányzat támogatta a lakossági rákötéseket a hálózatra.

Amikor a lakossági szennyvízcsatorna hálózat 90 %-ban kiépült, felgyorsult az utcák szilárd burkolattal történő el-

látása. Ez kb. 20 utcát jelentett akkor. A közvilágítás korszerűsítése, amellyel hogy felújítottuk a hálózatot, energiatakarékos égőkre cseréltük le az utcai lámpák nagy részét, a gyéren kivilágított utcákat pedig világosabbá tettük.

A településrendezési terv felújítását egy felkészült munkacsoporttal végeztettük el. Ez a rendezési terv a városias jelleg erősítését is szolgálta emellett, hogy a múlt értékeinek megőrzésére egyes épületekre műemléki védeltséget írt elő. A településrendezési terv készítette elő a központi park felújítását is.

A z Ady Endre téren és a Hunyadi ligetben lakossági segítséggel kivágattuk az előregedett fákat, és egy erdősítési pályázatból felújítottuk ezeket a zöldövezeteket.

– Voltak már akkor is pályázatok, vagy önkormányzati forrásból kellett mindent megvalósítani?

A pályázatási rendszer csak az első ciklus felében indult meg. A ma már oly bevált és kiterjedt pályázatási rendszer még alakulóban volt, és az önkormányzat ez irányú tevékenysége is a tanulási szakaszban, de már ekkor voltak nyertes pályázataink.

– Mi az amit az eddigiekből kiemelné a város fejlődése szempontjából?

Az első kistérségi kapcsolatok kialakulását emelném ki, amelynek az alapját teremtettük meg a Térségi Vízmű üzemeltetésével.

Ekkor indult el az együttműködés a környező falvak polgármesterei között.

– Köszönöm a beszélgetést, és nyugdíjas éveimhez jó egészséget kívánok.

SZÜCS JULIANNA

Ahogy mi látjuk

Dobó Lajos nyugdíjas arra a kérdésre, hogy milyen város számára Mórahalom röviden összegezve a következőket nyilatkozta:

– Kellems, élhető, fejlődő. Jól érzem itt magam, itt születtem, itt éltem, teljes képem van Mórahalomról. Egy kis poros község volt valamikor makadámúttal. Az '50-es években kezdődött el a fejlődése, az önálló községgé válása után. Az első komolyabb középületek a gyermekorvosi rendelő, a Fürdő, a Gimnázium, amelyek már a jövő kisváros felé mutattak.

A kevésbé látványos dolgok már a város megalakulásakor is megvoltak. A víz és gázhálózat, a szennyvízhálózat, portalanított, szilárd burkolatú utcák építése még nagyközségi státusza alatt megindult és az alapok kialakultak a várossá váláshoz.

Hogy most hogy látom? Nagyon sokat fejlődött a fürdő, az egészségügyi ellátó rendszer, s lehetne még hosszasan sorolni. Hogy lélekben mit jelent a költődés? – Jó itt élni, jól érzem itt magam. Fejlődését végigkísérem.

Bóka Laura 17 éves középiskolás, Szentesre jár

Kíváncsi voltam, hogy milyennek látja Mórahalmot az itt lakó nyugdíjas, a fiatal, az idelátogató turista, az utca embere. Megkérdeztem néhányukat, s az ő véleményükből adnék közre egy kis csokrot.



gimnáziumba, csak hétvégeken van itthon.

– Arra a kérdésre, hogy mit jelent számára Szentes és mit jelent Mórahalom, így nyilatkozott:

– Szentesen töltöm a hét túlnyomó részét, ott vagyok kollégista. Szentesen új embereket ismertem meg, s most már

szentesen is vannak nagyon fontos emberek számomra, de vannak Mórahalmon is. Mórahalomra jövök haza.

A kisvárost, mint szülőföldet nagyon szeretem, nagyon fontos nekem ez a város. A fürdőre nagyon büszke vagyok, nagyon sokan jól ismerik.

Herédi Nikoletta 16 éves, középiskolás így vallott a városról:

– Nagyon szeretem Mórahalmot, mert csendes, sokkal nyugodtabb, mint Szeged. Oda járok iskolába. Szeretek hazajönni. Itt sokkal barátságosabbak az emberek. Szeretek a könyvtárba járni. A parkot is nagyon szépnek látom..

A térség egyik legszebb fürdője, az egyik legmodernebb általános iskolája itt van Mórahalmon. Szerettem ide járni általános iskolába, nagyon jó emlékeim vannak.

Majd dolgozni is szívesen maradnék Mórahalmmon, ha lehetőségem adódik rá.

Czibolyáné Seres Tímea felszolgáló: 9–10 éve él Mórahalmmon, előzőleg tanyán Kissoron laktak Iskolába Szegeden járt, de valamelyest ismerte Mórahalmot korábban is. Amikor férjhez ment, Kisszállásra költöztek.

A Mórahalomra költözésükben a legfontosabb érv az iskola, a gyermekeik fejlődési színvonala volt. A mórahalmi iskolát jó színvonalúnak tartja. Nagyon szereti Mórahalmot, nagyon sok embert ismer. Nincs is talán olyan ember, aki nem köszön az után.

Úgy érzi, Mórahalmmon egészen mások a lehetőségek. Már biztosan nem költözne el innen.

Palásty Szörérendné fürdővendég:

– Mi a véleményük a fürdőről, és milyennek látja a várost?

Nagyon szimpatikus számunkra a fürdő, nagyon szeretjük, ezért is jöttünk ide át Szegedről. A város is nagyon szépen fejlődik

Barátaink laknak itt kint, rendszeresen jártunk és járunk hozzájuk, így korábban is volt egy kialakult képünk a városról. Úgy kb. 10 évre tehető a gyorsabb látványosabb fejlődés. Sok új intézményt építettek, sokat rendbe raktak.

A fürdő vendégkönyvből:

„Köszönet a kedves vendég látásért!. Én már az első fűrtorony felállításától óta figyelem a fürdő életét, de az utóbbi évek





Az első világháború sok áldozatot követelt Szeged-Alsótanya népétől. Kellenek a szobrok, kellenek az emlékművek, hogy megállásra késztesse bennünket rohanó világunkban.



Íme egy emlékmű, és egy pad. Pihenj meg egy pillanatra, és emlékezz a hősökre, akik a II. világháborúban áldoztak ezek. Gondolj veszteségeidre, és meríts belőle erőt. Minden nap új életet jelent a bölcs ember számára.



Ha munkánk van, jövőnk is van. A Munkaügyi Központ Mórahalmi Kirendeltsége nem csak a mórahalmi lakosoknak, hanem a Homokháti Kistérség munkát kereső, dolgozni szerető lakóinak is segítségére szolgál. A munkalehetőségek mellett átképzési lehetőségekkel próbál enyhíteni a munkanélküliség terhein.



Mórahalom belterületét kiterjedt tanyavilág öleli körül, ahol szintén élnek és dolgoznak emberek, akik maguk is városiak, élőhelyük is ez a város. A homoki föld gyengébb minőségű, mint a zsiros fekete földek, de szorgalmas munkával lakói megtermelik mindazt az ételt, italt, amely azután áruházak polcain várja a fogyasztókat.



Kell a munka, de kell a játék is. Amatőr színtársulatunk előadásai nagyobb közönséget vonzanak, mint a hivatalos társulatoké. Miért? Mert ők köztünk élnek, velünk együtt lélegeznek, s amikor színpadra állnak, velük együtt sírunk és nevetünk.



Egy várost nem csak épületeinek, gazdasági létesítményeinek száma, nagysága, fejlettsége tesz gazdaggá, hanem lakóinak önbecsülése, a jóban-rosszban való összetartozása, a múlt hagyományainak tisztelete. Kellenek az ünnepek, amelyek a város lakóinak összetartozását erősítik.

Szeretett városom

– Mit jelentenek ezek az irányok a város jövője szempontjából?

Polgármesterségem kezdetén azt tapasztaltam, hogy a mórahalmiak többségében maguk sem hiszik el, hogy Mórahalom város. Önmagunkat is megmosolyogtunk és a települési szomszédaink is megmosolyogtak bennünket, ha erről beszéltünk. Ehhez kapcsolódott, hogy a '90-es évek közepére a rendszerváltozás felemelő hangulata után az önbizalom alábbhagyott és azt tapasztaltam, hogy főleg a fiatalok nem látnak Mórahalmomban perspektívát, szívesen költöznek el gyakran még a környező településekre is. Ez volt tehát az első feladat. El kellett érni, hogy Mórahalom legyen büszke önmagára, és a szülők kellő önbizalommal tarthassák itthon gyermekeiket. Ez az érzés, ha nincs meg egy városban, akkor legyen bármennyi pénze, soha nem tudja „nagygyá” tenni a települést. Ez volt a legnehezebb feladat, emellett már „csak” a napi küzdelem része volt, hogy a várost külső megjelenésében, építészetében, tereiben, gazdaságában és funkcióiban is valódi várossá építsük fel.

– A lehetőségek milyen mesze állnak a város ideáljától?

Az élet hatékonysága két dolgon múlik, az egyik a tehetség, a tudás, a másik pedig az akarat. A Mórahalmiak mindkettőben gazdagok. Ettől kezdődően a lehetőségek korlátlanok. Ez az a belső emberi és közösségi erő, amely megnyitja az utat az anyagi érvényesülés felé is. Ennek köszönhetjük, hogy a pályázataink sikeresek, de szerencsések is vagyunk, hiszen Magyarország Európai Unió csatlakozásával olyan perspektíva nyílt meg előttünk, amellyel át tudtunk lépni saját korlátainkon is. Ma olyan fejlesztésekben gondolkodunk, amelyek messze meghaladják egy átlagos magyarországi 6000 fős kisváros álmait



Nógrádi Zoltán polgármester, országgyűlési képviselő 1994 óta első számú vezetője a városnak. Ez elég hosszú idő ahhoz, hogy egy vezetőnek legyen ideje kibontakozni. Ez alatt az idő alatt számtalan fejlesztés történt a városban, felsorolni sem könnyű. Ezért arra kérem, hogy a tételes felsorolás helyett beszéljen inkább a fejlesztés irányairól.

és vágyait. Ehhez viszont az kellett, hogy a városvezetés ugyanilyen elszántsággal és munkatempóban végezze a napi feladatait, mint ahogyan a mórahalmi családok jelentős részre küzd a megélhetésért.

– Kötődései Mórahalomhoz miben a legerősebbek: személyi kapcsolatokban, tárgyi emlékekben, épületekben, egyéb létesítményekben?

15 év polgármesterség után – bocsánat az esetleges nagyképűnek tűnő megjegyzés miatt – de úgy érzem, mindenhez és mindenkihez közöm van. Kevés olyan család van Mórahalmomban, akivel nem találkoztam volna az elmúlt 15 évben, azért, hogy közösen oldjunk meg problémákat. Nincs olyan szeglete a városnak, amivel kapcsolatban ne lennének jövőbeni terveim.

– Mi az az érzelmi, szellemi kapocs, ami a városhoz köti vezetőként és magánszemélyként?

Ha egy vezető 15 éven keresztül Mórahalom nevében, a mórahalmiak helyett, megbízásukból nyilatkozik, tesz, harcol, akkor előbb-utóbb minden percében beköltözik

a város. Nekem Mórahalom a családom, a munkám, a hivatásom, a hobbim, s ha van percnyi szabadidőm, akkor azon gondolkodom, hogy 50 év múlva milyen Mórahalmot szeretnék látni, benne az unokáimmal. Magánemberként az elkötelezettségemet az táplálja, hogy a Nógrádi családot ezen a tájékon generációkon keresztül megbecsülés övezte, és én ezt szeretném tovább adni.

– Ünnepi számban nem illik beszélni kudarcokról, de mégis kíváncsi lennék, sikerei mellett akadtak-e kudarcok, vannak-e olyan meg nem valósult célkitűzések, amelyeket kudarcként élt át?

Aki olyan aktív életet él, mint én, nap mint nap döntések tucatjait hozza meg, azt kudarcok is érik rendszeresen. Szinte minden nap mérlegre tehetem az életemet, hogy mi sikerült és mi nem, hiszen minden napra jut valami, aminek örülhetek, s van olyan is, megvan a magam életfilozófiája. Ha most nem sikerült, sikerül máskor. Szerencsés vagyok, ugyanis eddig még lényeges nagy célkitűzésekről nem kellett lemondanom,

csak legfeljebb későbbre halasztottam őket.

– Mire a legbüszkébb „gyermekjei” közül?

Nehéz erre a kérdésre válaszolni, hiszen mindegyiknek nagyon örülök. Most talán az a természetes szülői érzés munkálkodik bennem, hogy az a legkedvesebb gyermek, aki bajban van, beteg, akiért a legtöbbet kell tenni, hogy ismét boldog és elégedett legyen. Ilyen a Mórakert Szövetkezet most. Ezért most sokat küzdök. S azt is tudom, hogy bárki feladhatja ezt a küzdelmet körülöttem, én soha nem tehetem meg.

– Vezetése alatt történt legfontosabb események közül mire emlékszik a legszívesebben azok közül, amelyek a város szempontjából is jelentősek voltak?

A város ünnepei mindig bensőségesek és szépek. De ezek közül számomra a legkedvesebb a Millenniumi zászlóátadás volt, az iskola átadásával és az ünnepi hangulatával együtt.

– A várossal kapcsolatos legerősebb álmai közül mit szeretne megosztani az olvasókkal?

Volt egy „megmosolyogtató” ötlete a városvezetésnek arra vonatkozóan, hogy hogyan képzeljük el a város életét és arcát néhány évtized múlva. A kis „Milánó”, képét valamelyik iskolai szülők báljában pedagógusok tréfás műsorukban görbe tükör elé állították. Nagyon tetszett. Ettől függetlenül a terv megmaradt. Nyüzsgő, hangulatos belső terekkel, gondozott utcákkal, mediterrán színekkel pompázó épületekkel, teraszokkal, családi vendéglátó helyekkel, nap, mint nap újabb és újabb hangulatot felmutató stílussal. Ez lenne Mórahalom a kis „Milánó”, természetesen a lehetőségekhez képest minél több barátságos mosolygó emberrel, s a mosoly az legyen ott a vendégek, a turisták arcán éppúgy, mint az elégedett mórahalmi házigazdák arcán.

Köszönöm, hogy megosztotta velünk a városhoz fűződő viszonyának titkait.

SZÜCS J.

Folytatás a 8. oldalról

fejlődése csodálatos. Nem értek egyet a sok cinikus és rosszindulatú bejegyzéssel! Még egyszer köszönet a fürdő minden dolgozójának a kellemes légkörért. 2008. 09. 25-én Dr. Pápay Imre Bácsbokod, Mátyás király u. 46.,

Özv. Király Istvánné nyugdíjas:

- Mióta lakik Mórahalmon?
- Itt születtem 1928-ban, azóta élek Mórahalmon ugyanazon a helyen, előbb tanyán, csak közben körénk épült a város.
- Milyennek látja ma a várost?
- Nagyon sokat szépült, rengeteget fejlődött.
- Tudja-e, hogy mióta város Mórahalmom?
- Pontosán nem tudom, de még Murányi György tanácselnöksége idején lett város, erre emlékszem.
- Mit szeret a legjobban benne?
- Azt szeretem, hogy nagyon sok minden helyben van, nem kell Szegedre utazni. Itt vannak az orvosi vizsgálatok, ez nekem nagyon sokat jelent.
- Mit szeretne még megvalósulni látni a városban?
- Annyi minden létesült itt, hogy nem is tudom, mire lenne szükség. Nekem már csak jelenem van inkább, mint jövőm. Amit problémának látok, az az egész országra vonatkozik, nem csak Mórahalomra. Hiányolom, hogy a fiatalokat



nem fogja össze senki. Valamilyen szervezet kellene, ahol a fiatalok összejöhetnének, és hasznosan tölthetnék idejüket. Lenne alkalom a közös tevékenységre. Régen összetartóbb volt a fiatalság.

Tóth Lászlóné Emike néni nyugdíjas, tősgyökeres mórahalmi lakos, 1928-ban született:

- Emike Néni! Mi lett az egykori Szeged-Alsóközpontból?
- Bizony város. Hogy mi volt valamikor? Két sor ház. Amikor mi ide költöztünk a Szabadság utcába, még csak hárman laktunk ezen a soron. Most meg a város közepében lakok. Itt van mögöttem a parkoló, elszórazok azzal, hogy nézem a forgalmat, ami különösen nyáron igen élénk. Azért, hogy a város közepén lakok majdnem, az nagyon jó, az utcánk csendes kis utca. Szeretem a környezetemet. Közel vagyok mindenhez, az orvoshoz, a gyógyszertárhoz.

– Látok egy készüléket a falon, amelyen a gombok mellett feliratok: tűzoltó, rendőr, mentő, tanyagondnok. Ez a készülék a jelzőrendszeres idősgondozáshoz tartozik ugye?

– Igen, ez egy segélyhívó. Ezen kívül van egy nyakba akasztható kis gomb, amit ha megnyomok, akkor jön a tanyagondnok. Ez a készülék biztonságot ad, mivel egyedül élek, és már szép kort megélt. Idén szeptember 20-án lesz 20 éve, hogy a Gondozási Központ idősek klubjába járok. Az a második otthonom.

Azok közül, akikkel akkor jártunk együtt, amikor először mentem a klubba, sajnos már csak egyedül vagyok. A dolgozók egy része is kicserélődött. Azért jó, hogy az idősekről így gondoskodik a város.

Jó volt hallani a sok dicsérő szót. S hogy én vallomásom se hiányozék, én is tősgyökeres mórahalmi vagyok.

Itt születtem, itt jártam bölcsődébe, óvodába, iskolába, a középiskolát is Mórahalmon végeztem, és munkám is mindvégig ide kötött. Innen is ugyanolyan tág a világ, mint az ország bármely pontjáról. Innen is el lehet jutni a világ másik felére is, mint ahogyan többen el is jutottak, de bárhova távoztam is hosszabb, rövidebb időre, a szívem mindig ha húzott. Jó megismerni más tájakat, más városokat, más embereket, de szülőföldje egy van az embernek, a szűkebb haza, amely mindig visszavárja fiait, lányait.

SZJ.

**Mórahalmi****KÖRKÉP**

MÓRAHALOM VÁROS
TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNYA
Felelős szerkesztő: Szűcs Julianna
Szerkesztőbizottság tagjai:
Hargitai Imre, Kalmár István,
Kosztzy Gyuláné, Pipicz Mihályné,
Rozsnyainé Hódi Mária

A szerkesztőség címe:

Mórahalom Város Önkormányzat
Tóth Menyhért Városi Könyvtár és
közösségi Ház, 6782 Mórahalom,
Röszkei út 2. Telefon, fax: 62/281-441

Kiadja: Mórahalom város
Önkormányzat, Tóth Menyhért
Városi Könyvtár és Közösségi Ház
Felelős kiadó: Zsiros Annamária
A fotókat készítette:
Duka Félix és Tandari Róbert

Készült: Agent Print Kft. nyomdában,
2400 példányban

Mórahalmon egyik legnagyobb vonzereje a gyógyfürdője.

A gyógyvizet adó kutat és az első medencét még a '60-as években elkészítették, de azt, hogy ma már nem csak az országhatáron belül, hanem külföldön is neve van, annak a felismerésnek és előrelátó városvezetésnek köszönheti, amely a város jövőjét a fürdő, és a hozzá kapcsolódó gyógyturizmus fejlesztésére építi. megélhetést biztosít a vállalkozói rétegnek, s nem kevés azoknak a száma sem, akik szállásadóként próbálnak megélhetést biztosítani családjuknak.

Várost, legyen az kicsi vagy nagy, nehéz elképzelni lakótelepek nélkül.

Mórahalom lakótelepi házai a tetőfelújítással modernebb, esztétikusabb képet mutatnak, mint a „szocreál” stílusban épült kockaházak.

A többszintes épületek mellett megtalálhatók a sorházak, a merész vonalvezetéssel tervezett városi intézmények, közösségi helyek. A város, próbálva a hagyományokat is megőrizni, törekszik a modernebb vonalú, erőteljesebb, változatosabb színű, mediterrán hangulatot árasztó utcaképet és városképet mutatni az idelátogatóknak.

A turisztikai fejlesztés a külterületet is érinti

Széksósón ifjúsági szálláshely és ökoház épült, ahova kerékpárúton juthat el a természetet kedvelő turista. A széksósi látóvalók közé tartozik a vizes élőhelyek rehabilitációjára kialakított bivalyrezervátum kilátókkal, szakavatott túravezetéssel, ahol a kíváncsi természetbúvárok megismerhetik ennek a tájvédelmi körzetnek látnivalóit, ritka természeti értékeit.



Kerékpárút, amely a kisvasút nyomvonalán vezet végig a széksósi szálláshelyig.



Utcarészlet szoborral, parkkal



A fürdő nyári bejárata és az Erzsébet Kávézó



Lakótelepi bérlakások



Négycsillagos Erzsébet Mórahalmi Gyógyfürdő



Lakótelepi bérlakások